

daant Forhold kan ikke gaa tilbage, saaledes som dette Kapitel er affattet, og derfor tror jeg, at den Tendentis, som dette Kapitel har, ikke i Reglen vil føre til sit Maaal. Jeg tror, at Fallenten og den begunstigeede Kreditor vilde kunne sætte deres Transaktioner og deres Underfundighed igjennem, uden at rammes af de Regler, man her vil opstille til Bærn derimod. Naar man vil spørge mig, hvorledes jeg mener, at Forholdet da skulde være — dertil anser jeg de Herrers berettigede, naar jeg ikke er tilfreds med deres Arbeide, — siger jeg, at man ikke skal gjøre Andet end opstille en Straf og en Erstatningspligt for den Kreditor, som lader sig begunstige paa en Tid, da han formoder, at Debitor allerede er insolvent; man skal straffe den Kreditor, som lader sig betale, og man skal tillige straffe Fallenten. Kreditor skal nemlig lade Debitor fallere, og naar han ikke gjør det, men derimod beriger sig, er det, jeg siger, han bliver en Bedrager imod sine Medkreditorer. At Fallenten ved at begunstige den enkelte Kreditor bliver en Bedrager, have vi allerede i lang Tid kjendt i vor Straffelovgivning, men det er en Mangel i denne, som haandhæves af mange Lovkyndige, at den Kreditor, der lader sig begunstige, er straffri. Jeg tror ikke, at alle disse vidtloftige Regler om Netshandlers Afkræftelse vilde føre til noget positivt Gode for vor Kredit, men jeg tror, at de vilde avle en Mængde Processer, hvoraf intet Godt kan komme ud, og at de i utilbørlig Grad vilde forsinke Fallitboers Behandling og Slutning. Endvidere har man afflattet Gjældsængsel som Noget, der skulde blive overslødigt ved de Bestemmelser, Lovforslaget indeholder imod vigtigagtig Fallit. Jeg tror egentlig ikke, at Gjældsængsel staar i noget Kausalforhold til Konkursvæsenet. Gjældsængsel, saaledes som det er brugt, og saaledes som dets reale Virkning i det daglige Liv fremtræder, har sin væsentlige Betydning ved sin blotte Tilværelse, idet Muligheden af at blive arresteret for Gjæld bringer Mange til at betale, som ellers vilde undlade at opfylde denne Forpligtelse. Selve Anvendelse af Gjældsængsel bringer derimod sjeldent eller i alt Fald ikke altid Betaling, og det anvendes som oftest kun

som det yderste Nødmiddel; thi den, der er i Stand til at skaffe Penge, gaar i Reglen ikke i Arrest. Eigeoverfor den, som har ladet sig arrestere, veed Kreditor i Almindelighed — det er det Sædvaaelige, men der gives naturligvis Undtagelser —, at det er umuligt at faae ham til at betale. Man vil nu afflaffe Gjældsængsel, og jeg skal ikke modsætte mig det; men det er dog et Spørgsmaal, om den Anvendelse, Gjældsængselvæsenet hidtil har fundet her i Landet, nødvendiggjør en saadan Foranstaltning, og et andet Spørgsmaal er det, om ikke Afflaffelsen af Gjældsængslet vil medføre en Svækkelse af Kreditforholdene. Gjældsængsel er i de senere Aar navnlig brugt imod Personer, som man troede vilde absentere sig, og efterat Pastvang er afflattet, vil det være meget vanskeligt for en Kreditor at fikke sig sin Debtors Tilstedeværelse, naar man afflaffer Gjældsængsel. Naar en Kreditor har et Gjældsbrief, som er forfaldet, kan han jo i Almindelighed belægge sin Debitor med Gjældsængsel, hvis han tror, at denne vil undvige; men efter dette Lovforslag maa Kreditor blive staaende med sit klare Gjældsbrief, med sin Bævel i Hænde og se paa, at Debitor indskiber sig og gaar sin Vej. Kreditor har ikke længere det Middel tilbage paa sit Ansvar at kunne anholde den Debitor, som ligefrem krænker de sikreste Gjældsbeviser, man kjender i det daglige Liv. Jeg vil nu ganske henstille til de Herrers Dindomme, om Slikt ikke i mange Tilfælde kan berøve Kreditor sin Adkomst til Betaling. Jeg gjentager, at jeg ikke tror, at Gjældsængsel staar i nogen Kausalforbindelse med Konkursforholdet, og jeg veed derfor ikke, hvorfor det netop er kommet ind i denne Lov. Eigesom det 2det Afsnit af Loven forhaabentlig vil blive skaarret bort eller væsentlig forandret, saaledes kunde det alfsaa maaffe ikke være til nogen Skade, om det 3die Afsnit led en lignende Medfart, og navnlig forekommer det mig, at man hverken ved Spørgsmaalet om Gjældsængsel eller ved Spørgsmaalet om Underpant skal lade sig lede af de Bestemmelser, der findes i fremmede Love. Lad Frankmændene afflaffe Gjældsængsel, og lad dem atter indføre det; passer det derfor paa vore Forhold